

ЎЗНАМА
1918 йил
21 июндан
ниҳат бошлаган

СОВЕТ УЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ
ҚЎМИТАСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ОРГАНИ

№ 280 (20. 847)

1990 йил 7 декабрь, жума

Баҳоси 3 тийин.

Бугун Ўзбекистон Коммунистик

партияси XXII съездининг иккинчи

босқичи ўз ишини бошлайди. Съезд

Санъат саройида соат 10.00 да очилади.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Қўмитасининг пленуми тўғрисида АХБОРОТ

1990 йил 6 декабрда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Қўмитасининг III пленуми бўлди. КПСС Марказий Қўмитаси Сиёсий бюросининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитасининг биринчи котиби, Ўзбекистон ССЖ Президенти И. А. Каримов Ўзбекистон Коммунистик партияси XXII съездининг иккинчи босқичига киритилган масалалар ҳақида ахборот берди.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Уставининг ва «Ўзбекистоннинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллиги, маънавий янгилашни, ижтимоий адолат ва аҳолининг муносиб турмуш шартини учун» Ҳаракат дастурининг тайёргарлик комиссиялари тақдим этган лойиҳаларини маъқуллади, шунингдек уларни муҳокама учун асос сифатида XXII съездга ҳавола этишга қарор қилди.

Пленум Марказий Қўмитанинг мазкур лойиҳаларини тайёрловчи комиссиялари ваколатларини узийтирди ва уларга Ўзбекистон Компартияси XXII

съездининг комиссиялари мақомини беришни тақлиф этди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси аъзосининг мақоми тасдиқланди.

Пленум Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгашининг Раиси М. И. Иброҳимовнинг Наманган шаҳрида содир бўлган воқеалар тўғрисидаги ахборотини тинглади.

Қўмитанинг биринчи котиби Д. С. Едгоров, Ўзбекистон табиати муҳофазаси қилиш жамияти жумҳурият кенгаши раёсатининг раиси О. Алимов, Тошкент шаҳар партия қўмитасининг иккинчи котиби Ю. А. Асенов, Қорақалпоғистон МСЖ Тўртқўл район партия қўмитасининг биринчи котиби Г. Н. Ҳожиёв, Фарғона механика заводининг презерчиси А. Д. Маматов, Ўзбекистон ССЖ Уруш ва меҳнат ветеранлари

жумҳурият кенгашининг аъзоси П. Қаюмов, Ўзбекистон ССЖ Фанлар академияси Тарих, тилшунослик ва адабиётшунослик бўлимининг академик котиби А. Асқаров, Самарқанд шаҳар партия қўмитасининг биринчи котиби Н. Н. Ёқубов ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленум ташкилий масалани кўриб чиқди. Қ. Т. Тоиров Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси Умумий бўлимининг мудури этиб тасдиқланди.

Пленум ишида КПСС Марказий Қўмитаси Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Қўмита котиби Г. И. Янаев, КПСС Марказий Қўмитаси Котибиятининг аъзоси Г. Тургунова, КПСС Марказий Қўмитаси Ташкилий бўлими секторининг мудури Н. И. Семенов, Ўзбекистон Компартияси Марказий назорат-тафтиш комиссиясининг аъзолари қатнашдилар.

Шу билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитасининг пленуми ўз ишини тугаллади.

Ўзбекистон

ҳаёти

Воқеалар,
янгиликлар,
хабарлар

● ХАЙРИЯ

«НАСАФ» ЧОЙХОНАСИДА

Қашқадарё вилоятида меҳр-шафқат ва саломатлик фонди ташкил этилганга кўп вақт бўлгани йўқ. Қисқа даврда жамғарма ҳисоби-га 152 минг сўм маблағ тушди. Шундан 52 минг сўмининг ночор кишилар ва ногирон байналмилалчи жангчиларга ҳайрия қилинди.

Яқинда меҳр-шафқат ва саломатлик жумҳурият ва вилоят уюшмалари томонидан яна бир савобли иш қилинди. Қарши шаҳридаги «Насаф» чойхонасида ҳайрия кечаси ўтказилди. Вилоятнинг турли ноҳия ва шаҳарларидан

● ҚАРДОШЛИК

ТАЛАБАЛАР ҚУВОНЧИ

Қарши давлат педагогика институтини тарих-филология куллати қошида тожик тили ва адабиёти бўлими иш бошлади.

Келгусида бу бўлим алоҳида куллатга айлантирилади. Янгидан очилган бўлим талабалари учун дарсликлар етишмай турган эди. Яқинда Тожикистон Компартияси Марказий Комитети ташаббус билан институтга тожик тилида чоп этилган бадиий адабиёт ва дарсликлар келтирилди. Ўзига хос савгани Тожикистон Компартияси Марказий Комитети

биринчи секретари ёрдамчиси Н. Мақдулов бошчилигидаги делегация тошхирда. Тожик тилида таълим олаётган қаршилик талабалар 1200 сўмлик турли хил адабиёт ва дарсликлар учун қардошларга чексиз миннатдорчилик билдирдилар.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» муҳ-
бири.

САБЗАВОТКОРЛАР

ЮТУҒИ

Бўстонлик ноҳияси сабзавоткорлари давлатга 66 минг 514 тонна сабзавот топшириб, белгиланган режени ошириб адо этдилар. Абай номи, «Қизил Туя», Фрунзе номи жамоа хўжаликлари бу ютуққа айниқса катта ҳисса қўшдилар. Сабзавотчиликда оила пудратига ўтилганлиги жуда кўп келди. Ноҳия бўйича ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 26 тонна помидор, 32 тонна пивз, 30 тонна қарам, 32 тонна сабзи олинди. Қиш ойларида аҳолини таъминлаш учун 4,5 минг тоннадан зиёд сабзавот тайёрланди.

Ноҳия хўжаликларида келгуси йил ҳосили учун пухта замин яратилди. Шудорлаш қизғин бормоқда.

Тошкент вилояти (ЎзТАГ).

МУҲАНДИС КАСБИНИНГ ОБҲУСИ

Тошкентда ССЖИ Илмий ва муҳандислик жамиятлари уюшмасы ҳамда Бутуниттифок илмий-техникавий ва иқтисодий жамиятлари жумҳурият башқарувларининг бирлашган пленуми бўлиб ўтди. Шу ташкилотларнинг иш шакллари ва усулларини тақомиллаштириш, улар фаолиятининг самарадорлигини ошириш муаммолари муҳокама қилинди.

Жумҳурият тараққиёти янги шартларда олтимлар, муҳандислар ва мутахассислар меҳнати озу-этиборини ошириш соҳасида Ўзбекистон илмий-техникавий жамиятларининг вазифалари тўғрисида Ўзбекистон ССЖ Фанлар академиясининг вице-президенти, жумҳурият Фанлар академиясининг академиги Т. Р. Рашидов маъруза қилди.

Маърузада, пленум қатнашчиларининг нутқларида шу нарсга таъкидлаб ўтилдики, ҳозир Ўзбекистон ҳалқ хўжалигида 280 мингдан кўпроқ муҳандис, олий таълим муассасаси ва 450 мингга яқин техник меҳнат қилмоқда. Бундан ташқари техника олий ўқув юрлари ҳар йили 18 минг, техникумлар эса 55 мингдан кўпроқ малакали мутахассис тайёрлаб бермоқда.

Ҳозир муҳандислар фаолиятини кучайтириш соҳасида гоёт туб чора-тадбирларни амалга оширмай туриб ҳалқ хўжалигининг тузилишида чуқур номутоаносибликларни тугатиб бўлмайдик, деб таъкидлашди нотиқлар. Иқтисодиётнинг фан-техника тараққиётига мойил эмаслиги, меҳнатга ҳақ тўлашдаги «текисчилик», шу мутахассисларнинг ҳуқуқий ва иж-

тимойи жиҳатдан ҳимояланмаганлиги муҳандис касбининг обҳуси пасайиб кетишининг асосий сабабларидир.

Ўзбекистон илмий-техникавий жамиятлари, дейилди пленумда, ўз мақоми ва вазифаларини ўзгартирилари, иш шакллари ва усулларини янгилашлари зарур. Бу йўлда ҳозирнинг ўзидек дастлабки қадамлар қўйилди. Жамиятлар башқарувлари таркибиде вужудга келтирилган янги тузилмалар истеъдодли муҳандисларни жалб этиш имконини беради. Жамиятларнинг хўжалик ҳисобидидаги фаолияти кенгайиб, уларнинг ўзини ўзи пул билан тўла-тўйс таъминлашга ўтишлари қўмақлашмоқда.

(ЎзТАГ).

Суратда: съезд делегатларидан бир гуруҳи.

Л. ГУСЕИНОВ ва Ф. ҚҮРБОНБОВЕ олган сурат.

(ЎзТАГ).

• Ёзувчи минбари •

Бугун Компартиямиз съездининг иккинчи босқичи ўз ишини бошлайди. Жумҳурият коммунистлари анжуманини икки бўлакка бўлиб, орада бир неча оиллик танлаш қилишга ҳолат борилади, деган ва қўлгина одамларини ўйлантирган саволларга жиддийликда янги жавоб бериш мумкин. Ҳа, бундай қилишга эҳтиёж бор экан. Аввало, энг яхши табиб — вақт, деганларидек, коммунистлар учун ўйини ўйлаб, мақсадини бўйлаб олишга фурсат ҳам, имконият ҳам яратиб берилди. Бу вақт давомида дунёда, мамлакатда ва жумҳуриятда қайта қуришнинг қашқарли жабҳаларида коммунистлар ўз кучларини синов кўрдилар, анчагина тажрибаларини амалга оширдилар, ҳаёт ўртага ташлаган долзарб муаммоларнинг ечими устида бош қотирдилар. Президентимиз И. А. Каримов бошчилигидаги раҳбарият эса партия Марказий Қўмитаси билан ҳамжиҳатликда иш олиб бориб, жумҳуриятни идора қилишнинг янги йўллариини ишлаб чиқишга муваффақ бўлди.

Жумҳуриятимиз партия ташкилоти ва унинг Марказий Қўмитаси бўлажак кўппартияли мураккаб шартларда баҳс ва мунозаралар эркинлигини жорий этганлиги, ниҳоят давр талабларидан, истиқбол режаларидан келиб чиқиб, ўз Ҳаракат дастури лойиҳасини эълон қилишнинг гоёт мўҳимидир.

ҚАЙТА қуриш — умумхалқ иши. Ўзбекистон Компартияси шу ақдага амал қилляпти. Эл фаровонлиги, инсон ҳаёти, бахтли истиқбол — партиямизнинг ягона мақсади. Бу олий мақсадни амалга ошириш учун эса бирлашмиш керак: коммунистлар, эркинчилик, кинтерфракциончилар, динчилар, диндорлар, ўзбек, тожик, рус, ўзбекистон — булар сенинг эътиқодинг, масаланинг, миллатинг, ўзга фазилатларинг ўзлаб-сини — аммо сен ягона мақсадга — тотув ҳаётга, савимий дўстликка, қутлуғ яратувчиликка, бруг истиқболга интили.

Модерник, коммунистлардан «эркич демократларга қадам, кинтерфракционлардан ислоний мутахассисларга қадам ҳаммининг ягона мақсади бир бутун жамиятда эркин яшаб, самарали ишлаш экан, ҳамма учун омад ёр, ҳаммалари бир-бирига маънадор бўлиш. Ўзбекистон Компартияси шундай адолатли сиёсатини олиб бораляпти.

Мамлакат алғов-далғов. Гоҳ у, гоҳ бу ерда иш ташлашлар, мингиллар, очлик эълон қилишлар, ҳатто қонли тўқнушулар ҳақида тез-тез суовқ хабарлар эшитиб турибмиз. Бизда ҳам шунчақа нохуш ҳодисалар бўлди. Халқларин бир-бирига қарши қўйганлар, миллатларини бир-бири билан уруштираётганлар, муҳим ташкилотларни гурут чакиб ёндирётганлар, кимлар билан бир-бирига кимларга суяниб, нима сабабдан икки жондош халқини бир-бири билан уруштириб, қир-қир баротга кенг йўл олиб беришди! Фарғонада эл хонавардон бўлиб, минг-минг кишилар, ошпафта аёллар, норасида тўдақлар қон қақшаганда шу муштлар халқ умид билан овозини бериб саялган баланд мартабали депутатликни нечун дарҳол етиб келмади, нечун жабрдийларга маънадор бўлмади! Чин коммунистлар ишларга маънадор бўлмади! Чин коммунистлар ишларга, турмушда бунчақ бўлмасликлари керак-ку! Биз ўз халқидан, она заминдан, қайноқ ҳаётдан ажралиб қолган коммунистларни қоралай-

миз. Бундай кишилар партиядан чиқиш истиғини билдирсалар, бошлангич партия ташкилотлари уларнинг бундай истакларини осонликча қондирсалар жуда тўғри иш қилган бўладилар. Партияга «ўлик жонларнинг кереги йўқ. Партия аъзоси қандай ишда ишлашдан, қандай вазифага қўтарилишдан қатъи назар, у аввало ўз гоисига, мақсади ва масъалига содиқ бўлиши, ишчанлик, қантёрлик, ташаббускорлик, эътиқодда собитлик ва ниҳоят, партия иши учун фидойилик каби фазилатлар соҳиб бўлиш зарур.

Ижодхонамда салкам олтиш йиллик даврини,

мисолда жаҳонга яққол кўриниб турган экология фалокати, умуман, ўн йиллар девам этган руҳий ва жисмоний қатғон жумҳуриятимиз коммунистлари учун мислсиз синов бўлди. Масалани бўшлар, иродасизлар давр синовига бардош бера олмадилар, чин ленинчи инсонлар, ҳақиқий коммунистларнинг иродасини эса дўзахий эзоблар, ваҳшиёна қийноқлар бука олмади, улар худди исфохоний тоза пўлат каби чиқидилар, мустаҳкам ва мусаффо бўлиб, пок анжон ва метин ишонч билан яна сафга — қайта қуришнинг қайноқ жабҳасига кириб келдилар.

Ҳамид ГУЛОМ,

Ўзбекистон халқ ёзувчиси, ССЖИ Давлат мукофоти лауреати

ЭРТАНГИ КҮНГА ИШОНЧ

кўлгина воқеаларин, замондошларининг сиймо-ларини акс эттирган фотоальбом бор. Бир лаҳзада йўлдош Оқунбобоев шудорда қўш ҳайдаляпти, яна бир лаҳзада жумҳуриятимиз оқоқоли батракларга, ер тақсимлаб бораляпти... Яна бир лаҳзада Акмал Икромов: Тошкентнинг Қизил майдонда Ленинга очилган биринчи ҳайкал минбариде нутқ сўзляляпти... Тегин бир лаҳзада Усмон Юсупов билан Абдужаббор Абдурахмонов Катта Фарғона каналы ўзанда кетмончилар даврасида сўхбатлашляляпти, Шароф Рашидов 1947 йилнинг кузида Урта Чирчиқ районида Ленин номи колхозда «Қизил Ўзбекистон» рўзномаси журналистлари Рихис Саҳибов, Акмал Пулат, Ҳолбек Едгоров, Валн Алломов, Зияд Есенбоев, Аҳмад Исмомов, қаминин камтарини ва бошқа ҳамкасбларим қаторида пахта тегяляпти...

Мен ўспиринлик йилларимни, бир маҳалла ёки бир қишлоқда битта ёки иккита фирка (коммунист) бўлган йилларни эслайман. Бутун аҳоли, жами одамлар ҳар бир ишда, айниқса мушуқул масалаларда коммунистдан йўл-йўриқ, маслаҳат олар эдилар. Коммунист халқ учун вақтини ҳам, меҳнатини ҳам, ҳатто ҳаётини ҳам фидо қилишга тайёр турувчи энг оқдодй ва энг хўрметли инсон бўлган.

Мамманлик, тўрачилик, мансабпарастлик, порасўрлик ва ҳоказо разил иллатлар кейин пайдо бўлди, минг афсуски, маъмурий-тўрачилик кенгайиб, кучайиб, зўравонлик авж олиб борган сари бундай иллатларга коммунист раҳбарларнинг бир қисми, айниқса, юқори мақомдаги мансабдорлар мубтало бўлдилар.

Қатъонлиқ касофати халқ бошига солган баҳис-қош қуфатлар, турғунлик даврининг ялтироқ хайбаракеллигини, жамиятин қураш олган адолатсизлик, тўхмат ва алғонлар, Орол фожияси

Мен жумҳуриятимиз партия ташкилотларида раҳбарлик ишларига юрагиде ўти бор, истеъдодли ёшлар кўтарилганини янги даврининг хайрли белгиси деб ҳисоблайман. Ғайрат, ташаббус, қайноқ ижод, мардлик ва жасорат ёшликка хосдир. Ёш коммунистлар фидойи оталар йўлига содиқ бўлишларини, авлодларини бир-бирига боғлаган кураш ва ҳаётнинг олтин занжирларини узмасликларини, аксинча, тоблаб мустаҳкамлашларини истайман.

ХАРАКАТ дастури лойиҳасида «Партиянинг об-рўси — унинг асосий принципини: халқ манфаатлари — партия манфаатларидир, деган қонда-ни рўёбга чиқаришди» деган жуммалар бор. Шунинг айтмоқчиманки, бу фикрлар эрта-индин амалга оширилиши мўлжалланган орзулар эмас, балки Ўзбекистон Компартиясининг шу кунлардаги фаолиятида ифода топтоми жоиздир.

Халқ манфаатларининг муҳим-номухими, эҳти-ёлларининг зарур-нозарури бўлмайди. Рузгорга рангли ойнаи жаҳон ҳам, оқдодй элак ҳам бир-дей зарур. Жумҳуриятимиз аҳолисининг ер участкалари билан, мактаб ўқувчиларининг бепул но-мушта билан таъминланлишлари, Улуг Ватан уру-ши қатнашчилари ва ногиронларига уй-жон шак-сий мулк сифатида бепул берилганлиги каби да-лийлар ҳеч шубҳасиз, Ўзбекистон Компартияси халқ манфаатларини ўйлаб амалга оширавган тад-бирлардир. Жумҳуриятимизда Иттифоқимизнинг бошқа минтақаларига нисбатан ижтимоий-сиёсий барқарорлик вужудга келгани ҳам партия ва ҳу-куматимиз оқиб бораётган тўғри сиёсат самара-сидир.

Шаҳрий фирка аъзоси сифатида шу нарсга ишончли қомилки, Ўзбекистон коммунистлари анжумани халқ ва партия манфаатлари бирли-гининг янги истиқболларини белгилэб беради.

Муштарийлар диққатига!

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Азиз муштарийлар! Айрим сабабларга кўра, баъзи кишилар 1991 йил учун «Совет Ўзбекистони» рўзномасига ёзила олмаган бўлишлари мумкин. Агар сиз 1991 йил 1 февралдан бошлаб севимли рўзномангизни ўқишни истасангиз, маслаҳатимиз шуки, вақтини бой бермай, 1991 йил 5 январга-ча обунани расмийлаштиришга шошиллинг. Жумҳурият Алоқа вазирлиги «Союзпечать» идораси бошлиғи В. Мамасодиқованинг хабар беришича, барча алоқа бўлимлари ва «Союзпечать» агентлик-лари «Совет Ўзбекистони» рўзномасига обунани ҳеч қандай чеклашларсиз қабул қилишади.

Нашр кўрсаткичи (индекс)миз: 64583.

КЕКСАЛАРГА СОВҒА

Сирдарё ноҳиясидаги «Малик» давлат хўжалигида 46 та ховли уларнинг ўз эгалари та шахсий мулк сифатида абайий фойдаланиш учун хўжалик маъмурияти томонидан расмийлаштириб берилди. Шундай қилиб уруш ва меҳнат фахрийлари Президенти Фармонига кўра, ўзларининг шахсий уйларига эга бўлдилар.

Хўжалик партия ташкилотининг котиби Эрнин Мавлоновнинг таъкидлашича, бу йил хўжалигида «Совет Ўзбекистони» обуначилари со-ни 230 кишидан ошди.

А. УМАРОВ,

Бугун—Ўзбекистон Коммунистик партияси XXII съезди иккинчи босқичи ўз ишини бошлайди

ОДАМЛАР ТУРМУШИНING МУНОСИБ ДАРАЖАСИ, ҲАР БИР КИШИНING ҲАР ТОМОНЛАМА, УН-
ГУН РАВИШДА КАМОЛ ТОПИШИ ТАЪМИНЛАНАДИГАН СИЁСИЙ, ИҚТИСОДИЙ, ҲУҚУҚИЙ ВА ИЖТИ-
МОИЙ ШАРОИТ ЯРАТИЛИШИГА ҲАРАКАТ ҚИЛИШНИ ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ЎЗ ФАОЛИЯТИ-

НИНГ ОЛИЙ МАЗМУНИ ДЕБ БИЛАДИ. КОМПАРТИЯ ШУНГА АМИНДИРКИ, ҲАР БИР АЛОҲИДА ОИЛА,
ҚИШЛОҚ, РАЙОН, ШАҲАР ТУРМУШИДА РАВНАҚ ВА ХОТИРЖАМЛИК ТАЪМИНЛАНГАН ТАҚДИРДА-
ГИНА ЖУМҲУРИЯТИНИНГ РАВНАҚИ ВА ХОТИРЖАМЛИГИГА ЭРИШИШ МУМКИН.

(Ўзбекистон Компартиясининг Ҳаракат дастури лойиҳасидан).

• Съезд делегатлари йўқламаси

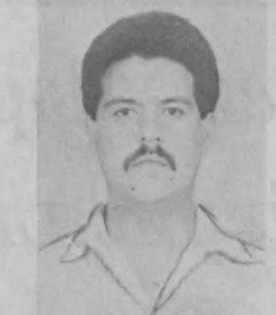
Халқимизда, эр йигитнинг мардлиги эл бошига иш тушганда билинади, деган нақл бор. Жумҳуриятимизда коммунистларнинг сўзидан биринчи босқичдан сўнг ўтган қисқа вақт ичида халқ мушкуллари оsonлаштириш мақсадида янада мажмурақ жипслагани, фаолияти кучайгани аққолроқ кўринди. Шунинг учун халқ жумҳуриятимизда Компартия этакчи сиёсий куч эди, шундай бўлиб қоляпти, деб ҳақли тарзда баҳо берапти.

Шаттаида ишлар чакки эмас. Партия ташкилоти кишиларни қўйилган вазифаларни бажаришга илҳомлантира билди. Гарчи қийин бўлса ҳам жамоамиз ноябрь ойи режасини ортири билан бажаришга эришди. Биринчи декабрь кўни эса янги кўмир қазиб олиш участкасини давлат техник комиссиясига топширдик. Йил охиригача 510 минг тонна кўмир қазиб олиниши керак. Ҳозирги иш унуми, ишчиларнинг кўтаринки кейфияти йиллик режаларнинг муваффақиятли бажарилишидан далолат бермоқда. Шаттадаги кўмир запасларимиз яна 50 йил мuddатга етди. Шундай бўлган, янги кўмир ҳавзаларини қидириб топиш ва ишга туширишни тезлаштириш олди-мизда муҳим вазифа бўлиб турибди.

Йил бошида кўмир қазиб олиш ишлари анча қийин кўчди. Бунинг биринчи сабаби Россия Федерациясининг шартномада кўзда тутилган ёғоч материалларини ўз вақтида етказиб бер-

АГАР МЕНГА СЎЗ БЕРИЛСА...

маганлиги бўлди. Шартнома мажбуриятларига нисбатан бу хилда хилоф иш тутилиши бозор иқтисодиёти муносабатларига ўтилган ёғоч асoratларга олиб келиши мумкин. Яна бир муаммо — кўмир қазиб олиш жараёнининг механизациялаштирилмаганлигидир. Қўл кучининг устунлиги ишчилар аҳолини оғирлаштиради. Ваҳоланки, мамлакатимиз бошқа жумҳуриятлари шахталарида бу жараён асосан механизация эли-

масига юкланган. Шунингдек, кўмир таннари масаласи ҳам ўткир бўлиб турибди. Бу ҳақда турли доираларда кўп гаплар бўлди. Лекин гап гапигача қўлиб амалий ишга кўчмаётми. Биз четдан сотиб оладиган ёғоч нархининг ошганлиги эса кўмир қазиб олиниш жараёнидаги ҳаракатларни янада кўпайтириб юборди. Бу пировард натижада ишчилар моддий аҳолига салбий таъсир кўрсатяпти.

Агар съездга менга сўз берилгудай бўлса ана шу муаммолар тўғрисида гапирган бўлардим. Айни пайтда съезд делегатлари муҳокамасига қўйилган жумҳурият Компартиясининг Устави ва Ҳаракат дастури лойиҳаларини асосан маъқуллашди. Фақат бир эътироз — у ҳам бўлса бошлангич партия ташкилотлари партия бадалларидан тушган тушумларга турлича муносабатда бўлаётганидир. Истардимки, кўйи бўгинлар ҳиссасига тўғри келадиган тушумлар бир хилда тақсимланиши қатъий қилиб қўйилиши лозим. Шунга ишончим комилки, коммунистлар олий анжуманида биз яна бир қарар эътиқодимизни синовдан ўтказиб оламиз. Зеро, эътиқод кучли бўлса жумҳуриятимиз мустақиллиги ҳам шу даражада бўлади.

Фурқат ИСРОИЛОВ,
9-шахтаси бошлиғи ўринбосари.

Ўзбекистон Коммунистик партияси XXII съездининг иккинчи босқичи бугун ўз ишини бошлайди. Шу муносабат билан мухбиримиз ТошДД фирқа кўмитасининг аъзоси, доцент Мирфозил Мирзаахмедовга бир неча савол билан мурожаат қилди:

ЭЪТИҚОД — КУН ТАРТИБИДА

— Мирфозил Абдулҳақович, айтинг-чи, Ўзбекистон Коммунистик партияси XXII съездининг иккинчи босқичи сизни ўйлантираётган муаммоларга жавоб бера олишга ишонасизми?

— Ўзбекистон коммунистлари съезди биринчи босқичи ишини халқ диққат-эътибор билан қўзғатиб турди. Илгари съездларда турли қарорлар қабул қилинган. «Партиянинг олий мақсади — халқ фаровонлигини ошириш» деган шioriларни кўча-кўйда бўй баробар ҳарфлар билан ёзиб қўйди. Аммо бу қарорлар қўғозда қолиб кетаверарди. «Халқ фаровонлигини ошириш» ҳусусидаги «ишимиз» шу даражада етдики, кўйи юнгиша совун, юнгиша бир дона туҳмун, полмай қоламиз. Бу наби кўнглимиз ҳодисалар «совет халқи барча галабаларининг илҳомини ва ташкилотчили-

— «Коммунистик партия» обрўсига жиддий путур етказди, халқнинг айрим қатламларида партияга ишонч сусайди.

Эндиликда партия катта синов олдида турибди. Ўзбекистон Коммунистик партиясининг Ҳаракат дастури съездда қабул қилинади. Хўш, унда айтилган гоғлар, фикрлар амалга ошадими, йўқми? Ҳаракат дастури бажарилишига халқ партия атрофида жипслагани, унга янада ишонгани. Партия, ҳақиқатан ҳам, Ўзбекистонда халқ ишончига сазовор ягона сиёсий ташкилоткич қуч эканлигини амалда кўрсата оладими? Съезд бу саволга ижобий жавоб бериши лозим, акс ҳолда халқнинг умиди пучга чиқади. Бу эса сиз билан бизга боғлиқ. Зеро, партия қарорларини унинг олий аъзолари амалга оширадиган.

Мени ўйлантирадиган муаммолар кўп. Масалан, партиянинг «ер, ер ости бойликлари, табиий бойликлар, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси, сув, мавжуд иқтисодий ва илмий имкониятлар, меҳнат натижалари фанат жумҳуриятнинг мулкидир» деган мазмундаги қонунни Олий Кенгаши томонидан қабул қилинишига тез орада эриша оладими? Ва бу қонун амалга ошириладими? Хусусан, олтин, газ, қоракўл, пилла, пахта, нефть, рангли металллар ва ҳоказо — ҳаммаси Ўзбекистонда қолади, жумҳурият уни ўзи тақсимлайди ва сотади, деган қонун қабул қилиниши мuddатини ким айта олади?

Съезддан умидим катта. У ўзи қабул қилган Ҳаракат дастурини, албатта, бажариши лозим. Ҳозирги шароитда орқага қайтишга йўл йўқ!

Т. УБАЙДУЛЛАЕВ ёзиб олди.

АМАЛИЙ МУҲОКАМА ИШТИЁҚИДА

нинг келажакимиз худди мана шу съездда белгиланадиган йўлга боғлиқ. Айни маҳалда мен меҳнат қилаётган соҳани ҳам бозор иқтисодиётига мослаштириш тадбирлари қўрилмоқда. Бир ҳафта бўлдики, биз — тикучи усталар маъмурият билан тузилган шартнома асосида меҳнат қилмоқдамиз. Янги йилдан бошлаб эса маъиш қизмат уйини тўла ижарага

СИЗ, БИЗ ЯХШИ ИШЛАСАК

нинг сўм даромад олди. Бузоқлар ҳам ижарачиларга бўлиб берилган. Бу йил хўжалигимиз чорвачиликдан 302 минг сўм даромад, 40 минг сўм соф фойда олди.

Хўш, нега мен бу рақамларни, хўжалик ишларига доир миқдорларни келтиришман. Сабаби шунки, съездининг ҳар икки босқичи орасида кўп воқеалар содир бўлди. Шунларнинг энг муҳими, бозор иқтисодиётига ўтмиш масаласи бўлди. У ўз ном билан иқтисодиёт. Унга ўзимиз тайёр бўлмасак, ёнаторфимиздаги кишиларни тайёрламасек ҳолимиз нима кечини маълум. Бозор ҳаммаимиздан ишбилармонлигини, элчилли-

оламиз. Марказком социалистик иқтисодий комиссиясининг аъзоси сифатида бозор иқтисодиёти ҳар бир меҳнатсевар, ишбилармон ходим учун манфаатли деб айтишимга тўла асос бор. Масалан, мен ҳар ойда 600 сўмлик хизмат кўрсатишим лозим бўлган бир вақтда 1500 сўмлик иш ҳамини бажаришман. Бунинг учун зарур бўлган тақдирда ишдан кечроқ қайтмоқдам. Ҳақиқий манфаатдорлигини эса ижара усулига кўнглиганидан кейин ҳис қиламан.

Лекин ҳамма соҳада бўлгани каби маъиш қизматда ҳам таъминотда катта узилишлар рўй берапти. Биз съездда коммунист ҳодимлар иттифоқи, айниқса раҳбар коммунистлар масъулият тўғрисида жиддий бир қарорга келишимиз лозим, деб ҳисоблайман.

Хулоса қилиб айтганда, съездининг иккинчи босқичидан умидим катта. Съезд муҳокамасига тақдим этилган тарихий ҳужжатлар муҳокамаси амалий тарзда ўтишига ишонаман.

Г. ОСТАШЕНКО,
Бухородаги «Чевар» маъиш қизмат уйи мастери, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзоси.

ни, фойда-зарарини кўлаб иш юртишини талаб қилади. Ҳаммиш бўлганидек, коммунистлар бу соҳада ҳам ўрнек кўрсатишлари зарур.

Ўзбекистон Компартияси XXII съездининг биринчи босқичидан кейин хўжалигимиз коммунистлари ҳар хил ўйлармаларга учини хато эканлигини яхши тушунишди. Бошлангич партия ташкилоти вазиятга тўғри баҳо бериб, оммавий-сиёсий, го-вай-тарбиявий ишларни анча жонланганди. Иш жойларида уюшқонлик, талабчанлик муҳити мустақкам қарор топмоқда. Коммунистлар, халқ депутатлари мавжуд имкониятлардан фойдаланишни қатъий назоратга олишди. Шу кун масъулият нақадар чуқур ҳис қилинаётгани Ўзбекистон Компартияси Устави ва Ҳаракат дастури лойиҳалари муҳокама қилинган кунларда ҳам аққол намоён бўлди. Бу масалалар кун тартибига киритилган партия йиғилишида партиячилар ва комсомол аъзолари ҳам қатнашиб, коммунистлар қатъий аниқ фикр ва мулоҳазалар билдирдилар. Айниқса, бошлангич партия ташкилотлари обрўсини ошириш тўғрисида билдирилган тақдирлар диққатга сазовордир. Негаки, бошлангич ташкилот партиянинг асоси. Сўхбат жараёнида шу нарсга сезилиб турдики, аксарият коммунистлар лоқайдликка бэрҳам бериш тарафдорларидир.

Муталибжон ҚҲҚОРОВ,
Андижон вилояти Олтинкўл районидagi Навоий номи жа-
моа хўжалиги чорвачилик фермасининг мудири.

ОЛИЙ МАҚСАДИМИЗ

Қайта қуриш ва ошқоралик туфайли жамиятимиздаги кўпгина салбий ҳодисалар юзиди парда кўтарилди. Биз оддий коммунистлар бундай ҳодисаларнинг аксарияти ҳақида ҳатто тасаввурга эга эмасмиз. Бироқ мана шу вазиятдан фойдаланганлар ҳам чиқиб қолди. Мамлакатда КПССнинг обрў-эътиборига путур етказишга жон-жаҳди билан ҳаракат қилаётган кучлар пайдо бўлди. Биз КПССнинг XXVIII съезди партия ҳаётида бурлиш нуктаси бўлади, янги-ланган партия жамиятини олға бошлаб кета оладиган том маънодаги куч бўлиб қолади, деб умид қилган эдик. Тўғри, унда оташин нутқлар айтилди, узоқини кўлайдиган ҳужжатлар қабул қилинди. Аммо очигини айтганда, съезддан сўнг Итти-фок миқёсда жамиятда рўй бераётган ўзгаришларни тўғри йўлга солиб юбориш учун етарли иш қилинмапти, бу соҳада етарли ижобий натижа-ларга эришилмаётми.

Ўзбекистонда партияимизнинг позициялари мустақкам эканлиги ҳаммага маълум. Лекин бу базилар исботлашга ури-наётганда халқнинг иккинчи ва сиёсий онги марказ дара-жасида эмаслиги туфайлигина-ми! Асло, йўқ! Ўзбекистон Компартияси мураккаб шаро-итларда ҳам ўзининг авангард-лик ролини сақлаб қола бил-ди. Жумҳурият Компартияси ташаббус билан қишлоқларда томорча участкалари бериш тескин қўлайтирилётгани, та-биий газ, ичимлик суғ таъми-нотини, аҳоли турли табақа-лари моддий турмуш шароити-ни яхшилаш учун амал-га оширилган бир қатор тад-бирлар, энг муҳими, жумҳу-риятнинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини таъминлаш

ИШОНЧ ОРТАПТИ

Ҳозирги кунда Элли-қалъа районида Комму-нистик партия аъзолари-нинг сони 2130 нафарга етди. Кейинги пайтда, айниқса, ёшлар орасидан партия сафига кирувчи-лар кўпайди. Бу жумҳу-рият Компартиясига жой-ларда ишонч ортаётга-нидан далолат беради.

Яқинда Эллиқалъа район партия комитети-га бир гуруҳ партия ветеранлари йиғилишди. Улар иштирокида рай-комнинг биринчи коти-би Оллоназар Жумание-зов меҳнатда ўрнат қў-рсатган, ишончга сазовор бўлган 23 нафар ёш-га партия аъзолари билетларини топширди.

Суратда: КПСС аъзоси билетини топшириш пай-ти.

3. ҚОЗОҚОВ олган сурат.

КЕЛАЖАКНИНГ ИЛҲОМБАХШ РЕЖАЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси XXII съездининг биринчи босқичидан кейин шунчалик кўп воқеалар содир бўлдики, шундан буён айтиш ярим йил ўтганига ишон-гун келмайди.

Мамлакат марказида митингбозлик, намоёнчиларнинг авж олиши, нарх-наво-нининг ошиб кетиши, ҳамма нарсда коммунистларни айбонлаш, партиядан чиқариш... Айни шу кезде эса далалларда ҳосилининг йиғиштирилиши ноубуд бўлиши, темир йўлда вагонлардан юкларнинг туширилмай қолиши... Жумҳуриятимизда бунинг акси улароқ, фидокоро-на меҳнат, режаларнинг рўбга чиқиши, халқнинг иқтисодий аҳолини яхшилаш-га қаратилган фармонлар, партия аъзо-лари сафининг ўсиши...

Ана шу икки бир-биринга ўхшас ҳо-латини тақдослар экансан, уюшқонлик, тартиб-интизом, азгуллик ва самарали меҳнат бўлган жойдагина халқ хотиржам, тўқ, келажакка ишонч билан яшашига амин бўласан, киши. Бизнинг жамоа хў-жалигимиз аъзолари ҳам қарийб шун-дай яшашапти. Пахта тайёрлаш режаси ошириб бажарилиди, чорва маҳсулотлари сотиш топшириқлари тез орада ўрн-ланади. Иттифоқий-иқтисодий муаммо-лар аста-секин ҳал бўлиб борапти.

Съездининг иккинчи босқичидан ком-мунистларимиз нимани кутишяпти? Тўғ-

рисини, жойларда турли хилдаги миш-миш-лар, ичкилангишлар йўқ эмас. Айниқса, партиянинг бундан буёнги тақдирини ҳа-қида, Ўзбекистон Компартияси Устави ва Ҳаракат дастури лойиҳаларини муҳо-кама қилиш жараёнида бу ҳақдаги шуб-ҳалар анча тарқалди. Шу босдан ҳам энди аниқ нуктага назар билдирилган, партиянинг обрўсини кўтаришга, унинг ҳаётдаги ўрнини мустақкамлашга қаратилган бу муҳим сиёсий ҳужжатларимиз съездда пишиқ-пухта муҳокама этилиб, қабул қилиниши зарур. Биз бошқа гу-руҳлар, партиялар билан баҳамжияхат иш олиб боришга тайёр турганимиз ҳолда жамиятдаги ўз мавқеимизни ишти-рий равишда бериб қўйишга ҳам йўл қўймаслигимиз керак. Ҳаракат дастури-нинг айрим бандларида шунга яқин руҳ сезилиб туради.

Яна бир гап, съездининг биринчи бос-қичидagi ҳужжатларнинг кўнглидаги та-риб-ташвиқ қилинмаганлиги, омма ўр-тасида яхши тушунирилмаганлиги ҳам сир эмас. Оралиқда биз ниманидир ку-тиб яшадик. Афсуски, КПСС XXVIII съезди ҳам ҳар томонлама аниқ йўл белгилаб бермади. Демак, эндиликда йўл қўйилган камчиликлардан сабоқ чи-қаришимиз, жумҳурият Компартияси съез-дининг иккинчи босқичи ҳужжатлари ҳа-ёт билан чамбарчас бўлмоғи, унинг эзу-қарорлари эса халққа сойишадимики бил-лан етказилишига доғдор.

Ўзбекистон, съезд жипслаганими-янада мустақкамлашгани, эртангининг, ойдий йўллари билан берадиган, жанговар руҳда ўтади. Зеро, у қабул қилган ҳужжатлар ва қарор-лар жумҳуриятимиз истиқболи, сиёсий ва иқтисодий мустақиллиги билан узвий боғлиқдир.

Райимбой БОЛТАЕВ,
Урганч районидagi Охунбобоев номи жа-
моа хўжалиги раиси.

ФАОЛ КЎМАККА ТАЯНАМИЗ

Яқинда бўлиб ўтган Ўзбекистон комсо-мол XXIV съезди Ўзбекистон комсомол тарихида биринчи марта ўз Устави ва Ҳа-ракат дастурини қабул қилди. У расман мустақил сиёсий-ижтимоий ташкилот сифа-тида ВЛКСМ ҳамда Коммунистик партия би-лан ўз муносабатларини белгилаб олди. Биз — комсомоллар Устав ва Ҳаракат дасту-ринида Коммунистик партия билан му-носабатларимизни сиёсий муштараклик, ўзаро ҳамкорлик, ҳурмат ва ишонч прин-циплари асосида қуришни белгилаб қўй-дик.

Ҳатто ҳозиргача ҳам комсомол ўз ички ҳаётининг барча масалаларини ҳал этиш — у қадрлар масаласини, комсомол апарати тузилишини ёки бирор-бир ташаббус-ми, ҳатто бирор номзодни муқофотга та-всия этишни, барчаси — партия аппарати қириғидан ўтаради. Оқибатда жойларда турган ташаббуслар ҳам ҳатто шу қадер қириқлиб, андозага солиниб, руҳсат этилар эдик, энди у бутунлай ташаббус бўлма-й қоларди.

Нихотат, комсомол бир қадар эркин на-фас оладиган бўлди. Аммо комсомол ёш-ларининг барча қатламлари манфаатларини ҳимоя қилар экан, шу манфаатларга дахл-дор энг долзарб, кескин ва мураккаб му-аммоларни ҳал қилишда у ҳаммиш Ўзбе-

кистон Компартиясининг ва айниқса, ком-мунист депутатларнинг фаол кўмагига, оқи-лона масалаларига таянади.

Шунингдек, биз комсомол съездида «Ўзбекистон ССЖда давлат ёшлар сиёсати тўғрисидаги Қонун лойиҳасини атрофияла муҳокама қилиш, қабул қилиш ҳамда Ўз-бекистон ССЖ Олий Кенгаши муҳокама-сига тавсия этиш. Бинобарин, Иттифок парламенти шундай қонунни қарийб ўз йил-дан бери тасдиқлай олмапти. Аҳолининг яримдан кўпи 30 ёшга бўлган ёшларини ташкил этган жумҳуриятимизда бундай қо-нунни қабул қилиш вақти эса аллақандай етди.

Шу муносабат билан мен Ўзбекистон Компартиясининг Ҳаракат дастурида ёшлар тўғрисидаги сиёсатга кенгроқ ўрин бери-лиши ва у аниқроқ, равшанроқ ифода-ла-нишини тақдир этардим. Ўзбекистон, жум-ҳурият Компартияси XXII съезди иккинчи босқичда делегатлар бу ҳусусда кенгроқ, чуқурроқ фикр-мулоҳаза билдирдилар. Шунингдек, коммунист депутатлар Ўзбе-кистон ССЖ Олий Кенгашида Ўзбекистон ЛКЕИ тавсия этган ёшлар сиёсатига бағиш-ланган қонун «тезроқ кўриб чиқишлигини амалга оширишда бизни қўллаб-қувватлаш-ларига умид қиламан.

Ўзбекистон комсомолы съезди тугаш билан, у бизга ҳеч нарсга бермади, де-ган асосий гаплар эшитилмоқда. Аслида съездининг нимадир бериши биз, делегат-ларнинг ўзига боғлиқку? Эотан, съездга баҳо беришга шоянмаслик керак. Хали у қабул қилган ҳужжатлар ва қарорлар-нинг қай даражада ҳаётлигини кўрайлик. У саялаган раҳбар органлар ҳали иш бош-ламасидан туриб, бизнинг бундай дейиш-миз инсофдан эмас.

Мухаммадқосим ОЛИМОВ,
Ўзбекистон комсомолы Марказий Коми-тетини аъзоси.

Ю. ШАФЕРОВ,
истон ССЖ Энергети-
ка электрлаштириш
лиги муҳандиси.

ДАРДИНГИЗНИ ОЛАЙ

Кумушхон ая қалбимга кириб кетганга қарий бир йил бўлади. Бир йилдан буён юрагимда оғриқ... Гоҳи-гоҳида Фарғонага қўнроқ қилиб, аянинг ҳол-аҳволини сўрайман. Гап-сўз олмаган кунларим ҳавотирга тушмаган: ая тиҷинчилар, соғ-саломатликларда?..

Худого шукр, туяроқдан ташқари ёшбон, синглим, деган мунгли овозини эшитганимда унинг ўттиз йилдан буён дард чекиб ётганини айдор одамдек қўнглим зил кетади, изтироб кетмади.

Туяроқ кунни почтабон пенсияни ташлаб кетди. Барака топчилар, нафақам лав 70 сўмга ошибди. Энди 140 сўм олимани. Мендан қайтмаса, худолан қайтсин, аянинг ҳаёлини нафаси шундоқ сезилиб туради.

Ая, ая, ая, дейман қўнроқ узалиб қўйишдан қўчиб...

Аянинг қўнроқлиги бошқа бир жасоратини ёнига солиб юборди. 1978 йил Комсомолбод ноҳиясида «СССР 50 йил» совхозини дала шайлоғида Фотимахон исмли аёл боғча болаларига эналгани қилаётганда қўнроқни титиб унга ташланади. Фотимахон итнинг томонидан гиппа бўғиб, ички соатча ушлаб тураверади. Унинг ан-барда биғиллаб йиғлаётган болалардан бўлак ҳеч ким йўқ. Одамлар эса ички қарта нарида. Бир вақт одам қораси кўришиб Фотимахонга ёрдам қилишга югуриб қолишади. Бу жасоратли аёл ҳазир ҳам болаларни тарбиялаб юрди. Ана шунақа аёлларга мени раҳмат айтиб, минг бора таъзим қилсанг арзийди.

А. МИРЗАЕВ, Комсомолбод ноҳияси «Оқ олтин» совхозини.

Мен ҳам алга ўшмаган ногирон инсонман. Минг қатла шукурин, одамлар мендан меҳр-шафқатларини дариг тутишмапти. Оилам ҳам меҳрибон. Ўзим ҳар йили шифохонада даволаниб чиқаман. Кумушхон алга келсам, унинг қадр-қимматини тиклаб керак. Ахир бу инсоннинг қаҳрамонлиги катта-катта мунофотларга лойиқдир.

Р. ҚОШИМОВ, Сурхондарё вилояти Шеробод ноҳияси «Коммунизм» молхозини.

Умрингиздан барака топинг, Кумушхон ая.

• Мавзуга қайтиб •

ТАҚДИР

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» КЎТАРГАН ЭЗГУЛИК САМАРАЛАРИ

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ К. САЛОҲИДДИНОВАНИ ХЎРМАТ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Болалар ҳаётини сақлаб қолиш чоғида кўрсатган даража ва тадбиркор ҳаракатлари учун Ўртоқ Кумушхон Салоҳиддинова Хўрмат ордени билан мукофотлансин.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Президенти

М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль. 1990 йил, 3 август.

НИЯТИМИЗ ХОЛИС ЭКАН

Мукофотларга лойиқ... Бу фикр менинг ҳам қўнглимдан неча бор ўтганини билсангиз эди. Ниятимиз холис экан. Халқ сўзи — ҳақ сўз деб бежиз айтишмаган. Мана булар орауларимиз ушалиб турибди.

Фарғона ноҳиясидаги «Коммунизм» хўжалиги меҳнат аҳли жуда кўп шодона, тантаналарнинг гувоҳи бўлган. Лекин бугунги тўй-томошанинг фазли бўлакча. Хўжаликда кўнроқ кеча қад кўтарган уш уй, пешайвонли ҳовлига бутун қишлоқ оқиб келаётгандай. Ҳақиқатда, ўттиз йилдан буён фарзандлар, ҳамкишлорлари орасига қайтиш ораси билан яшаётганини ўқитганимиз дунё то келди менга...

Рўзномамизнинг шу йил 15 март сонида босилган «Она: виждон азоби ёмон» сарлавҳали мақола ана шу Кумушхон ая билан учрашувга бағишланган эди. Мен унинг қалбидосини у қўнроқ қолган болаларга, ҳамкишлорларига, ҳамма-ҳамма инсофли, диёнатли жумлаи мўминга етказишга жуда жуда шошганим...

Кумушхон аянинг қисмати шунчалар ҳаяжонли эдики, у бошқаларни бефарқ қолдирибди. Рўзнома ўз муштарийларидан қўллаб хатлар ола бошлади. Қўйда улардан айримларини келтираримиз.

Кумушхон ая ҳақидаги мақола билан аянинг ўзи чиндим. Шунда ҳаёлимга бир нарсани келди. Мабоде ая соғ-омон қилиб, болалар шимканганидан қанчалик ўзгаришга эга-оналарини Кумушхон аяни ўз ҳолига қўйишариди? Ишоним комилки, аянинг боши таъзимлашдан қўнроқ қолди. Ундан кўнроқ қўнроқлар эса бир бор йўқлашсин ҳам унутибдилар. Мана сизга меҳр-оқибат...

О. ХУДОЙҚУЛОВ, Риштон ноҳияси, Бешнапа қишлоғи.

ёқ остин-устин бўлиб кетгандай туюлади. Осмон тўла турналар қағир-қуғур қарнай-сурнай ва қўнроқ, йиғи офиринлар садосига уланган кетди. Кимдир «хай-рийат», деса, кимдир «барака топқурларей», дейди. Ҳамма ҳаяжонда. Ҳеч ким севинч ёшларини яшира олмас, бир-бирини қўчоқлаб табриқлашга, оқинишга тайёр эди. Кумушхон аянинг ўттиз йил илгариги қаҳрамонлиги ҳамкишлорларида ҳам гурур, ҳам инсонийлик, ҳам биродарлик туйғуларини гуркиратиб юборган эди. Атроф гулга, қўнроқ, меҳр за шафқатга тўлиб кетгандай. Чироили безатилган столлар, дошқозонда дамланган ош, келин уйида безатилган Кумушхон ая уйи, бу ерда бўлган инсонийлик ва инсонларварлик тантанаси галаба қилганидан дарак берар, аяни ҳовлига кўтариб олиб киришганда қўнгли эриб кетмаган одам қолмади... Кумушхон ая ўзини туш билан

ўнг бирлашиб кетгандай, қарахт аҳволда сезарди...

Фарғона ноҳия Кенгашининг раиси, ноҳия партия қўмитасининг биринчи котиби Б. ИКРОМОВ, жумҳурият Президенти Кенгаши аъзоси, Ўзбекистон ССЖ халқ депутати, шонра Ҳалима Худойбердиевага сўз беради.

ҚАЛБ СЎЗЛАРИ

— Азиз Кумушхон ая. Мен бугун сизга, сизнинг қаҳрамонлигиниз ҳақида «Совет Ўзбекистони» рўзномасида ўқитганимнинг, ойнаи жаҳон орқали кўнроқларини, бир сўз билан айтганда борики, сизнинг жаҳонатингиздан воқиф бўлган жумҳурият халқининг иззату иқроми, ҳайрату муҳаббатини олиб келдим, дея гап бошлади шонра — Сизнинг оддий инсо-

натдоримиз.

Ўттиз йиллик қотиб кетган беомор болишларингиз, ёшларингизга раҳмат нурлари ёғсин. Беомор тўшагингиздан беҳиш чечаклари, жамбилари, райхонлари ҳиди келиб турсин. Сиз бир вақтлар нозик қўлларингиз билан гўдакларини ўлим қангалдан қўтарган эдингиз, ўзингиз... Бас, салом ҳам, алик ҳам қарз бу дунёда. Сиздан бизнинг қарзимиз кўп Кумушхон опа. Ўша йигирма гўдак бугун 20 нафарини эркак — аёл. Инсоф, адолат юзасидан гапирадиган бўлсак, шу йигирма бақувват қўнроқ бугун сизни ардоқлаб, бошларига кўтариб юрмоқлари лозим. Нафақат улар, биз, бошқалар, ҳамма-миз. Кимки имонни, ҳалолликни бош устида кўтарар экан, сизни ҳам бош устида кўтармоғи ҳам қарз, ҳам фарзидир.

Элнинг эл бўлмоғи, элдан фазл кетмаслиги учун элнинг имонлари ҳалол одамларни

аёлларини кўраман.

М. Ботирова, Марғилондаги 1-болалар уйи директори. — Тўйингизни эшитиб, қўнроқларини олдимга солганимча сизни табриқлаш учун етиб келдим. Сиз ёлғиз эмассиз. Болаларим менга алмага салом деган ва бундан буён иссиқ-сувқуларидан хабар олиб турадиган 200 нафар болаларни борлигини эълитиб қўйинг, дейишди.

Ш. Исронов: «Коммунизм» колхозини раиси: — «Совет Ўзбекистони» рўзномаси ва унинг муҳбири Кумушхон аяда кўрсатган хизматларини эслан қайраимиз. Меҳнат илғорларимиздан 20 кишини правление ўз хисбидан мукофот тарзида «Совет Ўзбекистони» рўзномасининг янги йил сонларига олуна қилдириб қўйди. Рўзнома бошлаган хайрли ишнинг рамиз бўлган шу кўркам ҳовли-жойининг қўнроқ-қалитини аяга топшираётганимдан бахтиёрман.

М. Исоқова, Кумушхон аянинг қизи: — Ҳар бир фарзанднинг ўз ота-онаси олдидан армони бўлади. Бугун шундай армонларимдан бири ушадди. Онам ўттиз йилдан кейин бўлса ҳам бизнинг бағримизга қайтиб келди. Уни одамлар қўнроқларига кўтариб олиб киришди. Илоҳим онажоним, ҳамма вақт шундай эл ардоғида бўлсинлар.

Ўқуллоқ Сулаймонов, ёзувчи: Бугун биз қаттиқ ҳижолатдамы. Нахотки, жасоратли бир аёл ўттиз йил мобайнида эътиборимиз, муруватимиздан четда қолди кетса? Нималар бўлган ўзи? «Совет Ўзбекистони» рўзномаси кўнроқни очди. Биздан узоқда бўла туриб, биз илғамган жасоратини кўра билди ва уни Иттифоқ миқдоси олиб чиқди.

Шундай бўлишини билган эдим. Биринчи бор Кумушхон ая билан танишиб, унинг дардига маҳкам излаётган қўнроқларини бошлаб мана шундай қўнроқ келганини эшган эдим. Эзгуликнинг кечи бўлмас экан. Барча қатори мен ҳам ўқиб-тошиб кетдим. Ахир Кумушхон ая менинг қаҳрамоним, менинг фарғоналик аяжоним де...

Дилбар МАҲМУДОВА, «Совет Ўзбекистони» махсус муҳбири.

А. Латипов, «Прогресс» совхозини ишчиси: — Мен аяжонимиз ҳаётини асраб қолган болалардан бири бўлман. Вақтида у кишини бориб кўрмоқлик, қўнглини оломадиган. Бизни келтирсиналар.

М. Қорабоев, Вилоят партия қўмитасининг котиби: — Бугунги шу мўъжаз Миндон қишлоғида бошланган тўй-томоша ҳақида Фарғона вилоятида дув-дув гап. Кенгаю-ёш оғзида меҳр-оқибат, муруват, яхшилик ҳақида сўз. Кумушхон ая Салоҳиддинова ҳақидаги шафқатли, юрак-ўртақ сўзлар бизни хушёрликка, оқибатли бўлишга қақради, деб ўйлаймиз. Хўрмат орденининг бу муборак бўлини, онажон! Сизнинг ҳаётингиз бизларга ибрат намунасидир. Сизнинг жасоратингизни юзга олиб чиққан хўрматли рўзномамизга ташаккур.

ЯХШИЛИК УНУТИЛМАЙДИ

Кумушхон ая Салоҳиддинова: — Сўзимни «Совет Ўзбекистони» рўзномаси, унинг муҳбири, эгачим десам оз, жигарим Дилбархонга миннатдорчиликдан бошлайман. Мендек бир гап-риб қўнглини кўтарибсизлар бу — бир шаҳарни обод қилгандай гап. Сира нам бўлганлар, мендан қайтмаса бошқалардан қайтсин. Болачақларингизнинг роҳатини кўнроқлар. Мен оғир кунларни бошдан кечирган, ҳаётдан умидини уза бошлаган бир одам эдим. Ўз ёғимга ўзим қоврилиб, ўз дардимга ўзим шерик бўлиб яшашга ўрганганим. Ёлғизлик, ҳамроҳим, жимжитлик юпанчим эди. Яшашга ҳам иш-тиқим қолмай, ҳаёт юлдузларим бирин-бирин сўниб борарди. Негатки, яшаш учун курашавериб чарчаганим. Ёрдам, маслаҳат сураб қаерларга муурожаат этмадим. Ногиронлар ўтирадиган оддий аравача, оддий доридармон нима бўлган? Пенсиям, ҳатто доридармонимга етмаганидан, уни бироз оширишларини сураб ёзган хатларим ҳам дом-дараксиз кетгандай.

Очғини, умидимни энди ўзим деганда, ялт этиб бошимда қуёш чиқди. Бу меҳр-муруват, одамгарчилик қўши эди. Ҳаётга янгитдан келгандек бўлдим. Сизларда мен ҳақимда мақола чиққанидан, бўён ялашган келди, яшайтим... Зерикчи нима, ҳасрат нима билмайман. Негатки, сизлар дўстларимни қўнроқларини бердингиз, мени ҳамкишлорларим, биродарларимнинг ёдига солиб қўйдингиз. Дўст билан обод уйинг, деганларидек, бугун уйимдан уларнинг қўнроқ излари аримай қолди.

Бугун мен вилот шифохонасининг оддий шифокори Юрий Николаевич Вагулини, бўлим бошлиғи Набийон Юсуповлар ҳақида гапирмай ўтолмайман. Мента энг оғир кунларимда дармон бўлишмоқда. Ўттиз йил давомида мен билан бирга яшаб, ўқинларини битириб, ўзгаришларига бағрига бирин-бирин қайтиб кетган қизларимнинг яхшиликларини ҳеч вақт унутолмайман. Илоҳим ҳаётлариди сира-сира ёмонлик қўнроқсина...

...Ўша кунни ярим тунгача қишлоқ ухладим. Бунақа воқеа, бунақа ҳодиса яқин орада бу атрофда бўлмаган эди, яна тақдирларини ҳам қийин. Қаҳрамонлик бетакор инсоний фазилат, жасорат экан. Лекин унинг маъносини, қўнроқ ва таъсири ҳам бошқача бўларкан. Кумушхон аянинг деярли унутиб кетган қаҳрамонлиги қишлоқнинг асоси, барча одамларнинг виждони, меҳри, оқибати ва мурувати сингари чин инсоний фазилатларини уйғотиб юборди.

Вафот этганлигини чуқур қай-гу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ЎзССЖ Фанлар академияси ҳайъати жамоаси Ишлар бошқармасининг катта инженери А. Гозиевга онаси

Зулфия ГОЗНЕВАННИНГ

вафот этганлигини муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат консерваторияси жамоаси Ўзбекистон халқ чоллариди ижрочилиқ кафедрасининг доценти

Обид МУҲАММЕДОВНИНГ

вафот этганлигини чуқур қай-гу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ЎзССЖ Ақлия вазирлиги жамоаси вазирлигининг бош махсусатчиси О. Э. Эрнзаровга отаси

Эргаш ЭРНАЗАРОВНИНГ

вафот этганлигини муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ю. БЕРДИЕВ.

ЭЪЛОН ВА БИЛДИРУВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН АЭРОПОРТЛАРИДАН САМОЛЕТЛАРИНИНГ КЕЛИШ ВА КЕТИШ ВАҚТИ ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТЛАР ОЛИНАДИГАН ТЕЛЕФОН РАҚАМЛАРИ

аэропорт	телефон рақамлари
Тошкент	006 91-61-01 91-61-02 91-61-03
Нукус	23115
Самарқанд	353102 358818
Урганч	62425 65769
Бухоро	56121
Қарши	46375
Термиз	44760
Навоий	32568
Фарғона	62985
Андижон	45281
Наманган	22890 22348
Қўқон	22413

Тошкент шаҳридаги ҳаво йўллари Марказий агентлиги.

066 (жой бор-йўқлиги ҳақида)

Ўзбекистон фуқаро авиацияси бошқармаси.

Ўзбекистон ССЖ Маданият вазирлиги

М. ҚОРИҚУБОВ

НОМИД ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЙСИ

В. И. ЛЕНИН НОМИД ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРАЙИДА

14 ДЕКАБРЬ СОАТ 17.00 ВА 19.30 ДА НУРИДОН ХАЙДАРОВ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган артист

Дилмурод ИСЛОМОВ

артистлар: Моҳиёҳра ИСЛОМОВА, Раъно ЗОКИРОВА, Мухтарам ҚОРАТОВА

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Билетлар сарой кассала-рида соат 11.00 дан бошлаб сотилади.

Театр

НАВОИЯ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7/ХІ да Раймон-да, 8/ХІ да Чино-чино-сан, 9/ХІ да Копелля (12.00), Севги тур-мори (19.00), 12/ХІ да Корсар

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/ХІ да Хотин-лар (премьера), 8/ХІ да Тўн-га (12.00), 9/ХІ да Ҳатти-да (12.00), 10/ХІ да Ҳатти-да (12.00), 11/ХІ да Ҳатти-да (12.00), 12/ХІ да Ҳатти-да (12.00)

МУҚИМНИ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/ХІ да Юсуф ва Зулайхо, 8/ХІ да Гул ва Навроиз, 9/ХІ да Дардимин зйтман нулсансини? (Кулги кечаси), 10/ХІ да Табассум оқшоми, 12/ХІ да Паранжии сирларин.

АВРОР ХИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/ХІ да Кулги ва муршоблар, 8/ХІ да Фармонбон араллади, 10/ХІ да Навроиз ва лақана, 11/ХІ да Паранжии сирларин, 12/ХІ да Кел-инлар нўзгоилин.

«Ўзбекгеология» бошқарма-си қўшидаги нефть ва газ қон-дир геологияси ҳамда қон-дир илмгоҳи жамоаси катта илмий ходим, фан номзоиди

Суҳбатлиб ХОЛДОРОВНИНГ

вафот этганлигини чуқур қай-гу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ЎзССЖ Фанлар академияси ҳайъати жамоаси Ишлар бошқармасининг катта инженери А. Гозиевга онаси

Зулфия ГОЗНЕВАННИНГ

вафот этганлигини муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат консерваторияси жамоаси Ўзбекистон халқ чоллариди ижрочилиқ кафедрасининг доценти

Обид МУҲАММЕДОВНИНГ

вафот этганлигини чуқур қай-гу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ЎзССЖ Ақлия вазирлиги жамоаси вазирлигининг бош махсусатчиси О. Э. Эрнзаровга отаси

Эргаш ЭРНАЗАРОВНИНГ

вафот этганлигини муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» («Советский Узбекистан»)

Орган ЦК Компартия

Ўзбекистон ва Верхонного Совети Узбекской ССР

ИНДЕКС 64583.

ҚАЛАМИ ЖАНГОВАР ЭДИ

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ижроия қўмитасининг қарорига биноан шаҳардаги 2-Барнаул кўчасига таниқли публицист ва таржимон Абдукарим Наби-хўжаев номи берилди.

«Совет Ўзбекистони» рўз-номаси жамоаси ва Собир Раҳимов ноҳия 2-Барнаул кўчаси аҳли сўрловларига кўра шаҳар Атамалар комиссияси тавсияси асосида амалга оширилган бу хай-рият иш адабий-ижодий жа-моатчилигини, аянича, мат-буот ходимларини хурсанд этди.

Бевақт орамиздан кетган моҳир публицист ва тарж-имон Абдукарим Абдуфатто-хонвич Набиҳўжаев қисқа умри давомида ўзидан уну-тилмас эш, ёрқин хотира қолдирди. У чинакам маъ-нода матбуот жонқуяри, фи-досий эди. Ўзини газета-си ҳис қилолмади, десак муболаға бўлмас. Рўзнома

учун янгилик топса ёки ўқиниш мақола, репортаж, очерк эса ўзини бахтиёр ҳис этарди. Унинг худди шундай қўнроқли дамарларини жуда кўп марта кузатган-миз. Ҳозиржавоблик унинг шiori эди. Пишиқ-пухта тахрири билан ҳаммаша аж-раллиб туради.

Рўзномамизнинг Фарғона вилоят муҳбири, «Коммуна» рўзномаси муҳаррири ўрин-босари бўлиб ишлаган йил-ларида ҳам у ҳозиржавобли-

ги, ишчанлиги билан ҳам-касбларига ўрнак бўлди. Долзарб мавзуларда ёзилган мақола ва очерклар миллий матбуотимиз ривожига ўзига ҳос қимматли ҳисса бўлиб қўшилди. Абдукарим Набиҳўжаев нафш қилган жуда кўп давримиз қаҳра-монлари ҳозирги кунда ҳам жумҳуриятимиз халқ ҳўжа-лигининг турли соҳаларида муваффақиятли меҳнат қи-лоқдалар.

Куни кечагидай ёдимда. Маашхур пахтакор Усмон Қудратов Социалистик Меҳ-нат Қаҳрамони унвонин олтин медалини тақча, тахририя-тимизга кириб келган.

— Бригадир булар, унвон муборак бўлсин, — дедим унга.

— Йўқ, аввал мен Абду-

каримжонни табриқлай, ке-нинг қўнроқ қабул қиламан, биласизми, мени биринчи бўлиб элга танитган шу укам бўладилар, — деди меҳмон мамнуният билан.

Меҳмонини Абдукарим ака-нинг кабинетига бошлаб бордим. Шунда журналист ва қаҳрамоннинг қўнроқли-ни, бир-бирини табриқла-шини кўрсангиз эди... Мен беҳиштер Абдукарим Наби-хўжаевдек устозим билан фахрланиб кетдим.

Абдукарим Набиҳўжаев юксак инсоний фазилатлари, меҳр-оқибатлиги, шогирд-парварлиги билан ҳам уну-тилмасдир. Унинг ижодий тарбиясини кўрган жуда кўп қаламашлар бугунги кунда жумҳурият ва вилоят газеталарида ишламоқдалар.

В. И. Ленин номидаги Тош-кент давлат дорилфунуни-нинг журналистика кулли-тида етмиштинчи йилларда тахсил кўрган жуда кўп ёшлар А. Набиҳўжаевдан ижод, газетачилик сирларини ўрганган.

«Совет Ўзбекистони»нинг олтиминчи, етмишчинчи, саксончинчи йиллардаги сон-ларини варақласангиз Абду-карим Набиҳўжаев қалами-га мансуб мақола, очерк ва публицистик асарларини қўн-роқ унутмасиз. Ўзига ҳос даражасига бўлган бун-дасарларнинг қўли кейинча-ли ҳаммуаллифликда нашр этилган йирин-йирин китоб-лардан, тўламаҳлардан ўрин олди. Устоз журналистининг маашхур очерк ва мақола-лари Бутуниттифоқ, жум-

хурият Журналистлар уюш-маларининг, шунингдек, тур-ли ижодий, конкурсларнинг мукофотларига сазовор бўл-ган эди. Публицистининг ижодий меҳнатини партия ва ҳўкуматимиз ордени, ме-далларга лозим қўрди.

Абдукарим Набиҳўжаев «Жанговарлик — журналист-нинг биринчи шарт» экан-лигини унутмаслигимиз ке-рак» деган гапни тез-тез тақдирларди. Ўзи эса иш фаолиятида бунга юксак на-мунада амал қиларди. Шун-дай экан, жанговар қалам соҳиб бўлган ижодкор ҳеч қачон едимиздан чиқмайди. Унинг ижодий тақриблари ва аяналарини биз учун ҳаммаша қимматлидир.

Бош муҳаррир ўринбосари Т. Н. НАЖМИДДИНОВ.

Рўзнома муҳарририяти: Х. ИКРОМОВ, Н. М. МАЖИДОВ, С. МУҲАММАДЖОНОВ, С. Ф. МУҲИДДИНОВ, М. Қ. МУҲСИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), В. Т. ОДИЛОВ, М. Қ. ПИРМАТОВ, Р. Қ. ТУРСУНОВ, А. С. УСМ